(preuzeto s portala "DNEVNO.HR")

Bratska opomena

Opominješ li kako treba, ili govoriš iza leđa?

Autor: Vladimir Trkmić

U današnjim prilikama vrlo često živimo jedni pokraj drugih, a ne s drugima u svim ljudskim suodnosima. Lako nam je izreći pohvalu i aplaudirati, ali nam je teško opomenuti i opominjati.

Znamo kazati. „Što ću ga opomenuti kada znam da se neće promijeniti, samo ću mu se zamjeriti“. Lako odustajemo od čina koji se u Evanđelju i Novom zavjetu općenito zove bratska opomena. Često smo pred dilemom – opomenuti subrata u Kristu ili ga ne opomenuti. Isus i njegova Radosna vijest kažu da treba opominjati.

Kako opominjati?

Opominjati onako kako poručuje Isus i novozavjetna cjelokupna poruka. Jakovljeva poslanica jasno kaže: „Braćo moja, odluta li tko od vas od istine, pa ga tkogod vrati, znajte: tko vrati grešnika s lutalačkog puta njegova, spasit će dušu njegovu od smrti i pokriti mnoštvo grijeha“ (Jak 5,19-20). Dakle, naša je vjernička zadaća vraćati ljude s krivoga životnog puta. Mi se često doživljavamo kao oni koji su nemoćni, nedovoljno jaki da bismo druge vratili na pravi put. To nije točno! U nama postoji, unatoč našemu možebitnom malodušju, snage za osobnu pastoralnu aktivnost. Sveti je Pavao zapisao: „Ja sam braćo moja, uvjeren: vi ste i sami puni čestitosti, ispunjeni svakim znanjem, vrsni jedni druge urazumljivati“ (Rim 5,14). I stvarno je tako! Imamo znanja, ali i čestitosti, samo se treba odvažiti na urazumljivanje onih koji krenuše krivim putem.

Obično ljudi kažu: „Pa kako ću ja to izvesti? Bojim se, ne mogu ja to, neka ga netko drugi opomene. Ja neću uspjeti!“ Kao da vrlo rado bacamo već pri samoj pomisli na opomenu koplje u trnje. Ne, ja ne mogu! Možeš zasigurno u duhu svetoga Pavla biti angažiran u ispravljanju pogrješaka svojih sunarodnjaka: „Braćo, ako se tko i zatekne u kakvu prijestupu, vi, duhovni, takva ispravljajte u duhu blagosti. A pazi na samoga sebe da i ti ne podlegneš napasti“ (Gal 6,1).

Što dakle treba činiti? Treba izbjegavati strogost, bahato ispravljanje i žestoku opomenu.

Zašto? Jer će samo blagost djelovati pozitivno. Nitko nikoga nije potaknuo na promjenu oholim pristupom, bahatom opomenom. Evanđelje ne poznaje bratsku opomenu, kako kažu Nijemci, „von oben“, s visoka. Ona je unaprijed osuđena na neuspjeh.

Što je bitno za opomenu i stvaranje ozračja duhovne zrelosti pojedinca, koja je potrebita svakome od nas? Bitno je da smo „neprekidno u tijeku“, to jest da se mi duhovno napajamo, jačamo i čeličimo kao Bogu posvećene i Duhom Svetim obdarene osobe. „Riječ Kristova neka u svem bogatstvu prebiva u vama! U svakoj se mudrosti poučavajte i urazumljujte! Psalmima, hvalospjevima, pjesmama duhovnim od srca pjevajte hvalu Bogu“ (Kol 3,6). Ni ja ni ti ne možemo postati duhovno jaki i duhovno zreli ljudi ako se ne napajamo na izvorima Božje riječi. Ni ako samo mislimo na sebe.

Potreban je taj ljudski suodnos u zajednici vjernika – sveta Misa i druge pobožnosti po kojima možemo osjetiti, razumjeti i prihvatiti bogatstvo Božje riječi. Tu evanđeosku riječ treba zavoljeti i o njoj duboko promišljati, meditirati. Kada je u pitanju moj bližnji u obitelji ili suradnik na poslu, ako duhovno nismo jaki i zreli padamo u napast da toga drugoga pokraj sebe podcjenjujemo, a sebe precjenjujemo. Moguće je čisto farizejsko stajalište. Takvo je stajalište opasno. To je stajalište po kojemu gledamo drugoga kao vrlo grešna, a mi smo možda još grješniji. „Što gledaš trun u oku brata svojega, a brvna u oku svom ne opažaš?

Ili kako možeš reći bratu svom: ‘De da ti izvadim trun iz oka’, a eto brvna u oku tvom? Licemjere, izvadi najprije brvno iz oka svoga, pa ćeš onda dobro vidjeti izvaditi trun iz oka bratova!“ (Mt 7,3-5). U zajednici vjernika, bila to obiteljska zajednica, župa ili neka druga zajednica, za dobar suživot važno je da ne živimo jedni pokraj drugih, nego jedni za druge.

Valja izbjegavati ono danas učestalo stajalište „baš me briga“ što je on u problemima, što je duhovno slab, što pati. Neka on sam rješava životne probleme u koje je upao. Tuđi problemi i tuđi grijesi i moji su grijesi, jer je Crkva jedno Tijelo, jedan organizam. I ako pati jedan ud, jedan organ u tijelu, čitavo tijelo, Crkva pati. „Potičemo vas braćo: opominjite neuredne, sokolite malodušne, podržavajte slabe, budite velikodušni prema svima! Pazite da tko komu zlo zlom ne uzvrati, nego uvijek promičite dobro jedni prema drugima i prema svima“ (1 Sol 14-15). Sveti Pavao ovdje jasno poručuje, u svome pismu, poslanici, zajednici vjernika u Solunu što im je činiti. Te se riječi odnose i na nas, da na zlo ne odgovaramo zlom. Jer takvo stajalište vodi u još veću netrpeljivost, a osveta nikamo ne vodi. Ona još dublje razara duhovno onoga tko je čini pa činitelj zla postaje nesretan.

Svi mi griješimo! Stoga bi trebalo postati sasvim normalno da s mnogo blagosti opominjemo jedni druge na životnom putu. „Pogriješi li tvoj brat, idi i pokaraj ga nasamo. Ako te posluša stekao si brata. Ne posluša li te, uzmi sa sobom još jednoga ili dvojicu, neka na iskazu dvojice ili trojice svjedoka počiva svaka tvrdnja. Ako ni njih ne posluša, reci Crkvi. Ako pak ni Crkve ne posluša, neka ti bude kao poganin i carinik“ (Mt 18,15-18).

U tome citatu iz Matejeva Evanđelja sadržan je pravi način izricanja bratske opomene. Prvo bratu, ženi, mužu, djetetu, djelatniku šapni na uho da je pogriješio. Ako te posluša, bit će ti još veći prijatelj i brat, muž ili žena. A ako ne, onda se okoristi s dva svjedoka pa blago urazumljujte onoga koga je zahvatila neka mana, grijeh, droga, pijanstvo, nerad, neodgovornost, neposluh. Posljednji pokušaj slijedi tek onda ako su iskorištena ova dva prethodna načina bratske opomene. Reći nekome da ne valja, opomenuti ga pred Crkvom znači javno pred mnogo ljudi

opominjati lošeg subrata.

Mi nažalost često griješimo: žena ne kaže prvo svome mužu što joj smeta kod njega, nego to rekne prijateljici, muževoj majci ili nekom od rodbine. A još je gore ako se sve njih „preskoči“ pa ga pred više ljudi opominje. Pravi postupak izricanja opomene vrijedi za muža, ženu i svakog čovjeka tko za sebe misli da je praktičan vjernik. U pripremi opomene treba znati odabrati pravo vrijeme i opomenuti blago.

Treba znati ohrabriti, osokoliti onoga tko je slab i grješan. Izvlačiti ga iz problema, obećati mu pomoć. Kada smo mi osobno u pitanju, kada je nama učinjeno neko zlo, ponekad smo vrlo teški na potezu opraštanja. U nama se nešto buni. Pitamo se ima li smisla uopće prekoriti onoga tko nas je uvrijedio ili je bolje šutjeti? Obuhvati nas strah i neizvjesnost o tome kako će naš prijekor biti prihvaćen. Hoće li naš uvreditelj krenuti još žešće s uvredama ili će stati? Tako se borimo u sebi s mišlju što učiniti? Trebamo li se držati kao da se nismo uopće uvrijedili i čekati priliku za uzvratnu uvredu, te reći da mu to neću nikada oprostiti?

U toj konfuziji čini nam se da postajemo nemoćni ili izaberemo od prve osvetu. „Pogriješi li tvoj brat, prekori ga; ako se obrati, oprosti mu. Pa ako se sedam puta na dan ogriješi o tebe, i sedam se puta obrati k tebi govoreći: ‘Žao mi je!’, oprosti mu“ (Lk 17,3-4). Uh, što je to teško! Prekoravati i bezmjerno u nedogled opraštati onome tko uzastopce radi iste pogrješke.

Jesam li toliko duhovno jak? Slab sam u tome. Neće ići! Ne mogu! Sve mi se to vrzma po glavi,

razumu, savjesti i duši.

Što sada? Sedam puta na dan oprostiti istu glupost.

Hoću li imati strpljenja? Ovdje su na žestokom ispitu moja duhovnost, krepost strpljivosti, moja osobna vjera. Pa kad mi još Isus kaže da i neprijateljima treba opraštati, gotov sam. Spopada me malodušje uz te misli, preslab sam. A Isus kaže bori se: „Ja sam Put, Istina i Život“. Reci onda da je lako biti katolik, praktičan vjernik. Nipošto! Biti pravi praktičan katolik znači biti borac koji se neprekidno bori sa svojim nutarnjim „ja“. Na ispitu sam gotovo svakodnevno! Znam li istinski bratski opominjati, prekoravati, biti blag, bezmjerno opraštati i ići dalje kroz život.

Možeš li?

……